

TLU SA Arbeid Riglyn:

Arbeidinspekteurs

A. Inligting rakende arbeidsinspekteurs

In Suid-Afrika is arbeidsinspekteurs staatsamptenare wat deur die Minister van Indiensneming en Arbeid aangestel word om voldoening aan indiensnemingswette te monitor en af te dwing. Hul regsstatus en magte word hoofsaaklik gereguleer deur **Hoofstuk 10** van die [Wet op Basiese Diensvoorwaardes \(BCEA\)](#).

Kern Regsmagte:

- **Toegang Sonder Kennisgewing:** Inspekteurs mag enige werkplek (privaat wonings uitgesluit) op enige redelike tyd binnegaan **sonder 'n lasbrief of vooraf kennisgewing**.
- **Ondervraging en Inspeksie:** Hulle is wetlik gemagtig om enige persoon (werkgewer of werknemer) te ondervra en om rekords wat verband hou met arbeidswetgewing te inspekteer, te kopieer of te verwyder.
- **Toepassingsinstrumente:**
 - **Skriftelike Ondernemings:** Inspekteurs kan 'n werkgewer versoek om 'n skriftelike ooreenkoms te onderteken om nie-voldoening binne 'n vasgestelde tydperk reg te stel.
 - **Voldoeningsbevele:** Indien 'n werkgewer versuim om te voldoen of die oortreding ernstig is, kan die inspekteur 'n formele [Voldoeningsbevel](#) uitreik, wat uiteindelik 'n bevel van die Arbeidshof gemaak kan word.
- **Verpligte Samewerking:** Beide werkgewers en werknemers is wetlik verplig om inspekteurs by te staan en alle relevante vrae na die beste van hul wete waarheidsgetrou te beantwoord.

Jurisdiksie en Wetgewing wat Toegepas word.

Inspekteurs monitor voldoening aan verskeie sleutelwette:

- [Wet op die Nasionale Minimum Loon](#) (verhoog na **R30.23 per uur** vanaf 1 Maart 2026).
- Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid (OHSA).
- Wet op Gelyke Indiensneming (EEA).
- Werkloosheidsversekeringswet (UIF) en die Wet op Vergoeding vir Beroepsbeserings en -siektes (COIDA).

Onlangse Ontwikkelings (2026)

- **Massiewe Uitbreiding:** In Februarie 2026 het die Suid-Afrikaanse regering die aanstelling van **10,000 addisionele permanente arbeidsinspekteurs** aangekondig om by die bestaande 2,300 aan te sluit,

spesifiek om onwettige aanstellingspraktyke en die uitbuiting van werkers te teiken.

- **Nuwe Toepassingsmagte:** Inspekteurs is nou spesifiek gemagtig om die betaling van **pensioenfondsbydraes** binne sewe dae na salarisverrekening af te dwing.
- **Gesamentlike Operasies:** Inspekteurs werk toenemend saam met die SAPD en die Departement van Binnelandse Sake om beide arbeids- en immigrasiewette toe te pas.

B. Identifikasie

Identifikasievereiste: Jy het die wetlike reg om 'n inspekteur se identiteit te verifieer. Hulle moet op versoek 'n **getekende aanstellingsertifikaat** en 'n amptelike inspekteurskaart met hul foto toon. Hier is die **spesifieke stappe** wat jy moet volg wanneer 'n inspekteur by jou werkspersele opdaag:

Stap 1: Verifieer Identiteit

Voordat jy enige inligting verskaf, vra vir die inspekteur se [amptelike identifikasiekaart](#) en hul **aanstellingsertifikaat** wat deur die Departement van Indiensneming en Arbeid onderteken is. Dit moet 'n onlangse foto bevat.

Stap 2: Bepaal die Omvang van die Inspeksie

Vra die inspekteur of dit 'n **roetine-inspeksie** is en of hulle 'n **spesifieke klagte** van 'n werknemer ondersoek. Dit help jou om die regte rekords onmiddellik byderhand te kry.

Stap 3: Verskaf 'n Toepaslike Ruimte

Vergesel die inspekteur na 'n kantoor of 'n privaat area waar hulle dokumente kan hersien. Onthou, onder die [BCEA \(Hoofstuk 10\)](#), het hulle die reg om werknemers **privaat te ondervra** sonder dat die werkgewer teenwoordig is.

Stap 4: Toon Samewerking (dit is 'n wetlike plig)

Moenie die inspekteur verhinder of probeer mislei nie. Dit is 'n [strafbare oortreding](#) om:

- 'n Inspekteur toegang te weier
- Te weier om vrae te beantwoord
- Valse inligting te verskaf

Stap 5: Dokumenteer die Besoek

Maak notas van watter vrae gevra is en watter dokumente geïnspekteer of gekopieër is. As die inspekteur 'n [Skriftelike Onderneming of Voldoeningsbevel](#) uitreik, maak seker dat jy die spertye vir regstelling duidelik verstaan.

Stap 6: Regstelling

As daar foute gevind word, kry jy gewoonlik **21 dae** om dit reg te stel. Dien bewys van die regstellings by die inspekteur in voor die sperdatum om verdere boetes of [Arbeidshof-optrede](#) te vermy.

Vinnige Wenk: Maak seker jou [BCEA- en OHS-plakkate](#) is teen die muur in 'n gemeenskaplike area (soos die personeelkamer) – dit is dikwels die eerste ding waarna hulle kyk!

As jy nie saamstem met 'n **voldoeningsbevel (compliance order)** nie, het jy die reg om **beswaar** aan te teken. Hier is die proses wat jy moet volg:

1. Tydlyn vir Beswaar

Jy moet binne **21 dae** nadat jy die voldoeningsbevel ontvang het, 'n skriftelike beswaar indien by die [Direkteur-Generaal \(DG\) van die Departement van Arbeid](#).

2. Die Inhoud van jou Beswaar

Jou skriftelike voorlegging moet die volgende bevat:

- **Feitlike redes:** Waarom jy glo die inspekteur se bevinding verkeerd is (bv. die werknemer is nie 'n permanente personeellid nie, of die oortyd is reeds betaal).
- **Bewysstukke:** Heg afskrifte van betaalstrokies, kontrakte of tydstate aan wat jou saak ondersteun.
- **Prosedurele foute:** As die inspekteur nie die korrekte wetlike prosedures gevolg het nie.

3. Die Direkteur-Generaal se Besluit

Die DG sal jou beswaar hersien en kan:

- Die bevel **bevestig** (jy moet dan voldoen).
- Die bevel **wysig** (die bedrag of vereiste verander).
- Die bevel **tertsyde stel** (die bevel word gekanselleer).

4. Appèl na die Arbeidshof

As jy steeds nie tevrede is met die DG se besluit nie, kan jy binne **21 dae** na die [Arbeidshof appelleer](#). Let wel: Die indiening van 'n appèl skort gewoonlik nie die voldoeningsbevel op nie, tensy die hof anders besluit.

Belangrike Waarskuwing

Moenie die voldoeningsbevel bloot ignoreer nie. As jy nie binne 21 dae beswaar aanteken nie, kan die Departement die [Arbeidshof versoek](#) om die bevel 'n **hofbevel** te maak. Sodra dit 'n hofbevel is, kan die Balju beslag lê op jou bates om enige skuld te vorder.

C. Voldoeningslêer: Kontrolelys vir Werkgewers

1. Basiese Diensrekords (BCEA)

- **Dienskontrakte:** Getekende [skriftelike diensbesonderhede](#) vir elke werknemer, insluitend name, beroepe en lone.
- **Bywoningsregisters:** Akkurate rekords van daaglikse [werkstye](#), insluitend oortyd en werk op Sondae of openbare vakansiedae.

- **Besoldigingsrekords:** Afskrifte van onlangse [betaalstrokies](#) en 'n lys van alle werknemers met hul ID-nommers.
- **Verlofregisters:** Rekords van jaarlikse-, siekte- en gesinsverantwoordelikeheidsverlof.

2. Statutêre Registrasies en Bewyse van Betaling

- **WVF-registrasie (UIF):** Jou [Werkloosheidsversekeringsfonds](#)-registrasienommer en bewys van die jongste betalings.
- **COIDA-voldoening:** Bewys van registrasie by die Vergoedingsfonds en 'n geldige [Brief van Goeie Stand](#) (WCA).
- **Maatskappy-dokumente:** 'n Afskrif van jou CIPC-sertifikaat of amptelike briefhoof.

3. Gesondheid en Veiligheid (OHS) Dokumentasie

- **Afskrif van die OHS-Wet:** 'n Kopie van die [Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid](#) moet op die perseel beskikbaar wees.
- **Veiligheidsaanstellings:** Skriftelike [aanstellingsbriewe](#) vir Gesondheids-en-Veiligheidsvertegenwoordigers, noodhulpe (met geldige sertifikate) en brandbestryders.
- **Voorvalleregister:** 'n Formele [rekord van ongelukke](#) of beserings by die werk (Bylae 1).
- **Risiko-beoordelings:** Gedokumenteerde identifisering van gevare en [veilige werksprosedures](#).

4. Verpligte Plakkate

Inspekteurs sal kyk of die volgende opsommings op 'n [sigbare plek vertoon word](#):

- Opsomming van die **Wet op Basiese Diensvoorwaardes (BCEA)**.
- Opsomming van die **Wet op Gelyke Indiensneming (EEA)** (indien van toepassing).
- Die **Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid (OHS)**.

Belangrike Wenk: Inspekteurs voer dikwels private onderhoude met werknemers om te bevestig dat die inligting op papier ooreenstem met hul werklike ervaring.

Opgestel vir TLU SA deur T. Burke en M. Lombard.

Vir goedkeuring deur die TLU SA Uitvoerende Komitee in Maart 2026.